

sportief gouda

Sportnota 2008-2011

actieplan sportief gouda – 10 actiepunten

Verenigingsondersteuning

Motto: Sportverenigingen doen meer.

Doel: Ondersteunen van krachtige, vitale sportverenigingen die voorbereid zijn op de toekomst.

1. 1.1. daadkrachtige partner in breedtesport
Sport.Gouda ondersteunt verenigingen met een meerjarenbeleidplan, lost knelpunten) op en speelt in op maatschappelijke ontwikkelingen.
2. 1.2. KNVB-aanpak 'vitale sportvereniging' Sport.Gouda is samen met de KNVB een pilotproject bij voetbalclubs gestart. De clubs moeten de status 'vitale sportvereniging' bereiken door versterking van de bestuurskracht en continuïteit. Dit bij succes uitbreiden naar andere verenigingen.
3. 1.3. verbeterde toegankelijkheid sportverenigingen
De gemeente en Sport.Gouda spreken verenigingen aan op hun toegankelijkheid voor mensen met een beperking. Ook ondersteunt Sport.Gouda verenigingen met een plan van aanpak om de toegankelijkheid te verbeteren.
4. 1.4. promotie en werving van nieuwe leden
Sport.Gouda start samen met de Vereniging van Goudse Sportorganisaties (VGSO) en sportverenigingen een wervingscampagne voor nieuwe leden en vrijwilligers. De beeldvorming (sportverenigingen zijn prestatiegericht) moet verbeteren. Daarom komt de nadruk te liggen op de recreatieve en sociale aspecten van sportverenigingen.

Sportprestaties

Motto: Wij gaan voor Goud.

Doel: Faciliteren, stimuleren en zichtbaar maken van sportprestaties.

5. 2.1. sportpenning
De gemeente stelt een nieuw stelsel van sportpenningen in
6. 2.2. sportevenementen Sport.Gouda organiseert jaarlijks minimaal één groot sportevenement. Huidige sportevenementen blijven zoveel mogelijk bestaan.

Meedoen, toegankelijk en breed aanbod

Motto: Sportieve, actieve en gezonde stad.

Doel: Bevorderen van een toegankelijk en breed aanbod aan sport en bewegingsactiviteiten, sociale samenhang en gezondheid.

7. 3.1. sportief onderwijs Sport.Gouda stimuleert sport in het onderwijs in samenwerking met sportverenigingen, sociaal cultureel werk en de Federatie Brede School. 90% van de scholen kunnen een aanbod van 5 uur per week realiseren met deskundige leerkrachten of trainers.
8. 3.2. meedoen, sociale samenhang
Sport.Gouda coördineert het actieprogramma Breedtesport op wijkniveau. Zodat meer mensen gaan bewegen, meer mensen elkaar ontmoeten en de sociale samenhang in de wijk kan verbeteren.
9. 3.3. gezond door sport
Afspraken maken met welzijnsinstellingen, scholen en gezondheidsorganisaties om initiatieven op het gebied van sport, bewegen, een gezonde leefstijl en voeding te bevorderen.

Voorzieningenbeleid

Motto: Bereikbare, beschikbare en betaalbare bewegingsruimte.

Doel: Realiseren van voorzieningen.

Formuleren meerjarig accommodatiebeleid vanuit de lijn: minimaal handhaven / blijvend investeren in huidige sportaccommodaties.

PM Indicatoren voor programmabegroting (invullen na inspraak)

inhoudsopgave

inleiding	3
1. verenigingsondersteuning	5
1.1. daadkrachtige partner in breedtesport	5
1.2. KNVB-aanpak 'vitale sportvereniging'	5
1.3. verbeterde toegankelijkheid sportverenigingen	6
2.1. Waarderingsstructuur Goudse sporters	8
2.2. sportevenementen	8
3. meedoen, toegankelijk en breed aanbod	10
3.1. Sportief onderwijs	10
3.2. Meedoen, sociale samenhang	11
3.3. Gezond door sport	12
4. voorzieningenbeleid	13
4.1. Oprichten sportbedrijf	13
4.2. Accommodatiebeleid	13
5. De rol van de VGSO	16
6. financieel overzicht	18

inleiding

opdracht: In juni 2005 is het Optima Forma veranderingsvoorstel nr 21 Verzelfstandiging Sport aangenomen door de gemeenteraad. Daarbij heeft de gemeenteraad ingestemd met een aantal strategische uitgangspunten voor het Goudse sportbeleid. In deze nota geven we nadere invulling aan deze beleidsuitgangspunten en benoemen we concrete doelen, beoogde resultaten en initiatieven. De gemeente brengt haar 'opdrachten' onder bij het verzelfstandigde sportbedrijf (Sport.Gouda bv).

De door de gemeenteraad vastgestelde strategische beleidsuitgangspunten uit Optima Forma 21 zijn:

- a. de waarde van sport (in volle breedte) ontplooiën, aandacht voor de sociale betekenis van sport;
- b. exploitatie en beheer regionaal organiseren, toegankelijkheid en efficiency verbeteren;
- c. aansluiten bij het diversiteitbeleid;
- d. georganiseerde en ongeorganiseerde sport adequaat faciliteren;
- e. vrijwilligers stimuleren en faciliteren, onder andere door verenigingsondersteuning;
- f. sportstimulering richten op jeugd en sportverenigingen;
- g. investeren in accommodaties en voorzieningen, kwaliteit, spreiding en clustering;
- h. tarieven op een niveau dat gebruikelijk is in Nederland (benchmarking).

NB Bij tariefstelling merken we op dat het uitgangspunt is dat er geen sprake mag zijn van onacceptabele vraaguitval.

kerndoel: De gemeente Gouda stimuleert en ondersteunt de sport. Voor het bereiken van een sportieve samenleving is de inzet van velen nodig. Gouda is actief in de sport. Dat komt door de inwoners van onze stad die actief aan sport doen of daarbij op andere wijze betrokken zijn. Het is de verdienste van de vele sportverenigingen, de bonden en sportkoepels. Het komt voort uit enthousiaste scholen waar sport wordt gestimuleerd of bedrijven waar bedrijfsfitness hoog in het vaandel staat. Of ondernemingen die lokaal de sport sponsoren. Het zijn vooral de sporters en de sportorganisaties die hier een verantwoordelijkheid hebben.

Gouda heeft als centrumstad in het Groene Hart ook voor de sportvoorzieningen een centrale functie. Naast de inwoners van de eigen stad trekt Gouda namelijk ook veel sporters aan van buiten de stad. Ook deze sporters wil Gouda vanuit haar regiofunctie goed faciliteren.

De gemeente Gouda investeert in een sportieve samenleving. 'Sport als doel' komt op de eerste plaats. Sporters, vrijwilligers, verenigingsbesturen en toeschouwers moeten van sport kunnen genieten. Daarnaast kan 'sport als middel' een antwoord geven op nieuwe uitdagingen. Bijvoorbeeld de uitdaging hoe we een gezonde samenleving met gezonde burgers kunnen krijgen. Sport is belangrijk als ontmoetingsplaats en in het opvoeden en opgroeien van kinderen.

Doelen sportbeleid:

- Ondersteunen van krachtige, vitale sportverenigingen die voorbereid zijn op de toekomst.
- Faciliteren, stimuleren en zichtbaar maken van sportprestaties.
- Bevorderen van en toegankelijk en breed aanbod aan sport en bewegingsactiviteiten, sociale samenhang en gezondheid.
- Realiseren van voorzieningen.

context beleid: Sportbeleid heeft raakvlakken met een groot aantal andere beleidsterreinen. Dit zijn onder andere: stadsmarketing, evenementenbeleid, economisch beleid, gezondheidsbeleid, jeugdbeleid, welzijnsbeleid, onderwijsbeleid, integratiebeleid en Levensloopbestendig Gouda. Daarnaast maakt sportbeleid onderdeel uit van het prestatieveld 'bevorderen van de sociale samenhang en leefbaarheid' van de Wet maatschappelijke ondersteuning (Wmo).

Het sportbeleid van de gemeente Gouda sluit aan op de nota 'Tijd voor sport' van het ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport (VWS) en de nota 'Sport scoort' van de provincie Zuid-Holland.

hoe tot stand gekomen: Deze sportnota is tot stand gekomen in nauw overleg en afstemming met sportorganisaties, individuele sporters, teamsporters, sporters in verenigingsverband en hun vertegenwoordigers zoals de Vereniging van Goudse Sportorganisaties (VGSO) en verenigingsbestuurders. Op 12 en 19 januari en 13 maart 2006 hebben rondetafelgesprekken plaatsgevonden met belangstellenden. Mede door wisseling van college en verzelfstandiging van Sport.Gouda is het afronden van deze nota vertraagd.

leeswijzer: Belangrijke elementen van 'sport als doel' zijn de ondersteuning van sportverenigingen (hoofdstuk 1) en het faciliteren, stimuleren en zichtbaar maken van sportprestaties (hoofdstuk 2). Daarnaast wordt de 'sport als middel' benut voor uiteenlopende maatschappelijke doelen op het gebied van jeugd en onderwijs,

sociale samenhang, leefbaarheid en gezondheid (hoofdstuk 3). Randvoorwaarde voor het realiseren van deze doelen zijn v voorzieningen (hoofdstuk 4).

1. verenigingsondersteuning

Motto: Sportverenigen doen meer.

Doel: Ondersteunen van krachtige, vitale sportverenigen die voorbereid zijn op de toekomst.

De gemeente Gouda stelt sportverenigen in staat om met professionele ondersteuning een beleidsmatig fundament onder de vereniging te leggen. De gemeente Gouda biedt sportverenigen verschillende vormen van ondersteuning aan bij de ontwikkeling naar:

1. een daadkrachtige partner in breedtesport
2. een vitale sportvereniging
3. verbeterde toegankelijkheid sportverenigen
4. succesvolle werving van nieuwe leden

De verenigingsondersteuning heeft tot doel dat sportverenigen, in de eigen gekozen bestaansvorm, optimaal functioneren. Het aanbod van verenigingsondersteuning moet leiden tot een duurzame verbetering van de breedtesport, verbetering van de participatie van achterstandsgroepen en een verbetering van de leefbaarheid in de wijken. Daarnaast moet de verenigingsondersteuning leiden tot een versterking van het vrijwilligerswerk in de breedtesport. Voor ondersteuning van vrijwilligers kent Gouda het VrijwilligersInformatiePunt waar informatie en advies wordt gegeven, een vacaturebank is ingericht en een vrijwilligersverzekering wordt aangeboden. Ook de grote groepen vrijwilligers in de sport kunnen hier een beroep op doen. De gemeente Gouda moedigt sportverenigen aan om actief deel te nemen in de sportieve driehoek tussen school, buurt en verenigen. Het is van belang dat er samenhang is in het pakket dat vanuit verschillende kanten (landelijke sportbonden, Sportraad Zuid-Holland, NOC-NSF en andere koepels) aan verenigen wordt geboden ter ondersteuning.

1.1. daadkrachtige partner in breedtesport

doel: In 2010 heeft 50% van de Goudse sportverenigen een meerjarenbeleidplan waaruit blijkt hoe de vereniging zich ontwikkelt tot een daadkrachtige partner in de aanpak van breedtesport.

actie: In het kader van het actieprogramma Breedtesport geeft de gemeente Gouda Sport.Gouda opdracht ondersteuning te bieden aan Goudse sportverenigen bij het opstellen van een meerjarenbeleidplan.

waarom: Sportverenigen zijn cruciale partners voor het succesvol realiseren van de breedtesport.

toelichting: Sportverenigen leveren een onmisbare bijdrage aan de breedtesport. Om sportverenigen in staat te stellen deze rol waar te maken, ondersteunt Sport.Gouda ze bij het oplossen van uiteenlopende knelpunten. Bijvoorbeeld bij het opstellen van een meerjarenbeleidplan. Het meerjarenbeleidplan wordt gedragen door de leden van de sportvereniging en is gericht op de ontwikkeling van de sportvereniging als daadkrachtige partner in de breedtesport. Ook worden sportverenigen gestimuleerd om in te spelen op maatschappelijke ontwikkelingen.

Onderdeel van het meerjarenbeleidplan is het vrijwilligersbeleid van de sportvereniging. Een actueel knelpunt voor sportverenigen is het tekort aan vrijwilligers. Sport is de maatschappelijke sector met de grootste aantallen verenigingsleden en vrijwilligers. De deelname aan vrijwilligerswerk is de afgelopen jaren stabiel gebleven bij een toenemend aantal sporters. Daardoor zijn tekorten ontstaan, zowel in bestuur, sporttechnisch kader als in de dienstverlening zoals kantinedienst, toezicht en beheer, schoonmaak en onderhoud, halen en brengen bij competities, etc. Werving, behoud, motivatie en begeleiding van vrijwilligers wordt ingebed in het meerjarenbeleid van sportverenigen. In het kader van het speerpunt 'Sportief onderwijs' mogen de beschikbare vrijwilligers aangevuld worden met stagiaires.

Sportverenigen kunnen inspelen op maatschappelijke ontwikkelingen door hun aanbod aan te passen aan potentiële nieuwe doelgroepen zoals ongebonden sporters, zappende jeugd en ouderen. Ook moet aandacht worden besteed aan sporters die gemotiveerd worden door bewegen en ontmoeten, maar niet geïnteresseerd zijn in presteren of het meedoen aan competities. Voor hen moeten er mogelijkheden zijn om aan recreatieve sportbeoefening binnen de vereniging te doen. Hierdoor wordt bijgedragen aan de continuïteit van de sportverenigen. In het meerjarenbeleidplan formuleert de sportvereniging haar toekomstvisie.

1.2. KNVB-aanpak 'vitale sportvereniging'

doel: In 2010 hebben alle Goudse voetbalverenigen deelgenomen aan het KNVB-programma. Met als resultaat dat zij de status van 'vitale sportvereniging' hebben bereikt of op korte termijn bereiken.

actie: Sport.Gouda start samen met de KNVB een pilotproject bij voetbalclubs. Daartoe is met de KNVB een convenant afgesloten. Sport.Gouda evalueert de aanpak en doet in 2010 een aanbeveling voor het eventueel verbreden van deze aanpak naar andere takken van sport.

waarom: Sportverenigingen met voldoende bestuurskracht en continuïteit kunnen nieuwe uitdagingen succesvol aanpakken. Om toekomstbeleid te formuleren én consequent te kunnen implementeren, hebben verenigingen behoefte aan professionalisering. Het KNVB-programma 'de vitale sportvereniging' biedt ondersteuning bij deze professionalisering. We starten met voetbal omdat dit een laagdrempelige sport is met relatief veel leden en grote clubs. Als de aanpak succesvol blijkt, wordt deze verbreed naar andere sporten in Gouda zoals bv de rugby.

toelichting: Voor het programma 'de vitale sportvereniging' is de samenwerking tussen de KNVB en Sport.Gouda vastgelegd in een convenant. Met dit convenant willen we structurele en integrale samenwerking realiseren, gericht op het gezamenlijk vormgeven en uitvoeren van verenigingsondersteuning aan amateurvoetbalclubs. De gemeente Gouda realiseert haar inbreng vanuit de gelden voor het actieprogramma Breedtesport. De KNVB realiseert haar inbreng vanuit het Grotestedenbeleid. Deze aanpak is reeds succesvol geïmplementeerd in de vier grote steden Amsterdam, Den Haag, Rotterdam en Utrecht. Met Gouda zijn afspraken gemaakt op maat, die passen bij de omvang van de stad en de specifieke problematiek van voetbalclubs in Gouda. De ondersteuning heeft betrekking op:

1. financiën
2. accommodatie
3. plezier en respect
4. communicatie
5. beleid
6. organisatiestructuur en
7. maatschappelijke positie van de voetbalclub.

In de aanpak wordt onderscheid gemaakt tussen 'topclubs', clubs met 'potentie en ambitie', clubs die 'gematigd ambitieus' zijn en 'probleemverenigingen'. Vervolgens worden activiteiten, cursussen en oplossingsrichtingen ingezet. Door te werken aan de bouwstenen van de vereniging moet er een krachtige basis voor bestuur, vrijwilligers en leden komen.

1.3. verbeterde toegankelijkheid sportverenigingen

doel: In 2010 zijn de grotere Goudse sportverenigingen toegankelijk voor mensen met een beperking.

actie: De gemeente en Sport.Gouda spreken verenigingen aan op hun toegankelijkheid voor mensen met een beperking. Sport.Gouda ondersteunt verenigingen die een plan van aanpak opstellen om de toegankelijkheid te verbeteren. Ook de Goudse sportvereniging I.S.V. voor aangepast sporten kan andere sportverenigingen ondersteunen met ervaring en deskundigheid op het gebied van toegankelijkheid.

waarom: De gemeente Gouda streeft er naar dat mensen met een beperking zoveel mogelijk een plek krijgen binnen de algemene sportverenigingen en dat zij zich daar thuis voelen. Dit past in het diversiteitsbeleid van de gemeente Gouda. De aandacht voor kwetsbare groepen wordt gewaarborgd in het gemeentelijk sportbeleid. Dit sluit tevens aan op het Wmo-beleid van de gemeente Gouda.

toelichting: Sportverenigingen zijn zich bewust van de belemmeringen die mensen met een beperking ervaren. Waar nodig wordt de toegankelijkheid van sportverenigingen gestimuleerd en verbeterd. De meeste sportverenigingen zijn bereid hun toegankelijkheid te verbeteren. Dit kan onder andere door de deskundigheidsbevordering van het (sporttechnisch) kader in het omgaan met beperkingen. Het gaat bij toegankelijkheid niet alleen om sporttechnische aanpassingen en/of een aangepaste trainingsopbouw, maar ook om groepsprocessen. Om de toegankelijkheid van teamsport te verbeteren is de onderlinge acceptatie van beperkingen noodzakelijk. Naast aandacht voor verenigingen vanuit sportbeleid, wordt vanuit het Wmo-beleid aandacht besteed aan de toerusting, facilitering en ondersteuning van mensen met een beperking. Mochten er financiële drempels worden ervaren dan kunnen Goudse burgers met een laag inkomen ook voor deelname aan sportactiviteiten een beroep doen op de Geld-Terug-Regeling. Voor jongeren tot 18 jaar geldt zelfs dat hun lidmaatschap bij sportverenigingen volledig wordt vergoed.

1.4. promotie en werving van nieuwe leden

doel: In 2010 zijn méér Goudse inwoners lid van een sportvereniging dan in 2007 (nulmeting).

actie: Sport.Gouda start in samenwerking met de VGSO en sportverenigingen (evt in samenwerking met scholen en andere instellingen) een campagne om nieuwe leden te werven.

waarom: de gemeente Gouda erkent de waarde van sportverenigingen voor de sportbeleving (sport als doel) en voor het realiseren van maatschappelijke doelen (sport als middel). De gemeente wil bereiken dat meer mensen kiezen voor lidmaatschap bij een sportvereniging. Daarmee wordt ook de continuïteit van sportverenigingen versterkt.

toelichting:

In de afgelopen jaren is het aandeel van de bevolking dat lid is van een sportvereniging licht gestegen. Voor de werving van meer leden is het noodzakelijk om sportverenigingen te promoten en de beeldvorming te verbeteren. Voor een aantal verenigingen zal de focus op het werven van extra leden minder zijn zoals bv voor een aantal voetbalclubs die al flink gegroeid zijn de afgelopen jaren. In overleg met Sport.Gouda en de sportverenigingen zal bekeken worden voor welke verenigingen werving van nieuwe leden zinvol is. Bij het vormgeven van een wervingscampagne is van belang er rekening mee te houden dat sporters verschillen in hun motivatie om te sporten. Voor verenigingssporters is het sociale element van de sportvereniging van groot belang. Dit aspect van de verenigingssport kan beter onder de aandacht worden gebracht. Bij de promotie van de verenigingssport moet de nadruk liggen op het verenigingsleven, de sociale functie van sportverenigingen. Vooral een goed draaiende kantine blijkt een trekker voor nieuwe leden te zijn en is dus een belangrijke randvoorwaarde bij de werving van nieuwe leden. Vanuit het jeugdbeleid vinden we een brede ontwikkeling van jongeren o..a door sport van belang. We zullen in de wervingsacties kijken hoe we ook de jeugd kunnen bereiken.

Sportverenigingen besteden, naast hun reguliere competities en toernooien, steeds meer tijd en energie aan het organiseren van recreatieve wedstrijden en competities zonder verplichtend karakter. De organisatie van lokale toernooien komt tegemoet aan de wensen van leden die niet willen reizen voor hun sportbeleving. In toernooien zijn teams met wisselende samenstelling toegestaan zodat de deelnemers niet verplicht zijn om elke wedstrijd mee te doen. Deelname aan wedstrijden en toernooien is mogelijk op uiteenlopende niveaus en met verschillende mate van prestatiegerichtheid. Zeker de wedstrijdssport voor jongeren tot 12 jaar is puur recreatief. Ook in de verenigingssport kan presteren gericht zijn op het verbeteren van de eigen prestaties, zonder dat die prestaties in wedstrijdverband te meten aan anderen.

2. Sportprestaties

Motto: Wij gaan voor Goud.

Doel: Faciliteren, stimuleren en zichtbaar maken van sportprestaties.

De gemeente Gouda faciliteert en stimuleert sport op niveau en maakt dat zichtbaar. Zij doet dit door:

1. Het zichtbaar waarderen van Goudse sportprestaties;
2. Het organiseren van één of meerdere jaarlijkse sportevenementen.

Daarnaast ondersteunt en faciliteert de gemeente de sport en sportevenementen uiteraard met haar accommodatiebeleid. Bij de organisatie van evenementen zullen sportverenigingen worden betrokken. Daarover meer in hoofdstuk 4. Voorzieningenbeleid.

Medailles, finaleplaatsen en bijzondere prestaties van sporters stralen het beeld uit van een sportieve samenleving, een sportieve stad die presteert, een stad waar je trots op mag zijn. Sport heeft veel media-aandacht en is daarom geschikt voor de promotie van de stad. Media-aandacht genereert nieuwe sporters en nieuwe leden voor de sportverenigingen. Sporters zijn een positief rolmodel voor de jeugd.

2.1. Waarderingsstructuur Goudse sporters

doel: Vanaf 2008 is er eenduidig waarderingssysteem voor sporters en sportkader.

actie: Protocol (inclusief criteria) vaststellen voor een nieuwe stelsel van sportpenningen en via website Gouda.nl publiceren.

waarom: Sporters die prestaties leveren verdienen het om beloond te worden. Door hieraan publiciteit te geven toont de gemeente haar waardering en worden ook anderen gemotiveerd om topprestaties te leveren.

toelichting: De gemeente Gouda zet sporters en sportteams met goede prestaties in het zonnetje. Sporters met een gouden randje die het verdienen om gehuldigd te worden. Gouda kent al een aantal waarderingsvormen voor Sporters en actief sportkader die veel betekend hebben voor de sport. We introduceren een hernieuwde sportpenning die alleen beschikbaar wordt gesteld voor daadwerkelijke sportprestaties. Onderscheidend willen we zijn door naast de sportpenning een zogenaamde Goudse Wall of Fame te realiseren. Daarmee wordt de roem van topsporters voor 'eeuwig' vastgelegd in Gouda en kunnen alle Gouwenaren zien wie de Goudse sporthelden zijn. De huldiging bestaat uit het uitreiken van de Goudse sportpenning en het ophangen van de foto aan de muur door de sporter en de wethouder. Bovendien krijgen zij een uitnodiging om als VIP het jaarlijkse Goudse Sportgala bij te wonen (mochten zij niet genomineerd worden voor Sportman/Sportvrouw van het jaar).

Gouda kent enkele kansrijke teamsporten die goed presteren op nationaal en internationaal niveau.

Kansrijke prestatiesporten in Gouda zijn:

- Waterpolo
De zwemclub in Gouda is GZC/Donk. De tak die op hoog niveau wordt bedreven is het waterpolo. De dames bevinden zich in de Europese top. De mannen nationaal. Het is geen eendagsvlieg, want verschillende jeugdteams zijn vorig jaar en de jaren daarvoor Nederlands kampioen geworden. De club is samen met nog 2 à 3 clubs leading in Nederland en zal dat voorlopig ook wel blijven.
- Vechtsporten
Met regelmatig goed presterende sporters in verschillende disciplines (Judo, karate en jiu jitsu) op Europees- en zelfs wereldniveau.
- Daarnaast zijn er enkele verenigingen in Gouda die potentie hebben om door te groeien naar topsport. Met name bij het schaken, het roeien, het zeilen, het schaatsen, de volleybal, het hockey, de badminton, de atletiek en het turnen kunnen de komende jaren wel wat mensen doordringen tot de top.
- Ook individuele toppers wonen en trainen in Gouda.

2.2. sportevenementen

doel: Vanaf 2010 is er jaarlijks minimaal één extra groot sportevenement (evt meerdaags) in Gouda in aanvulling op het bestaande aanbod.

actie: Sport.Gouda werkt een plan van aanpak uit in afstemming met de VGSO, het lokale bedrijfsleven en de Stichting Marketing Gouda

waarom: Sportevenementen leveren een bijdrage aan de promotie van sport en stimuleren inwoners om zelf ook te gaan sporten (bv door een bekende topsporter als rolmodel voor de jeugd uit te nodigen).

Evenementen zijn daarnaast van economisch belang voor de stad. Evenementen trekken bezoekers, dat is gunstig voor de toeristenindustrie, de horeca en de detailhandel van Gouda.

toelichting: Als besloten wordt tot de bouw van een nieuw zwembad wordt het mogelijk om internationale wedstrijden waterpolo naar Gouda te halen. De gemeente ondersteunt huidige sportevenementen het seizoensgebonden beachvolleybal en schaatsen op de Markt, de Goudse Nationale Singelloop, de Goudse wielerronde en andere Goudse klassiekers.

In de nota 'Aantrekkelijk ondernemen, veelzijdige werkgelegenheid; economische visie Gouda 2005-2010' staat onder andere dat naast toeristische attracties ook sportevenementen in of rond de binnenstad grote economische waarde kunnen hebben. In de waterrijke binnenstad en het buitengebied zijn kansen voor watersport en sportieve ontspanning. Onderdeel van het actiepunt 'ruimte bieden voor amusement en vermaak' is aandacht voor een meer commerciële benutting van (top)sport, sportevenementen en clinics in Gouda. Hierbij wordt een relatie gelegd met het Goudse evenementenbeleid dat in de maak is.

3. meedoen, toegankelijk en breed aanbod

Motto: Sportieve, actieve en gezonde stad.

Doel: Bevorderen van een toegankelijk en breed aanbod aan sport en bewegingsactiviteiten gericht op onderwijs, sociale samenhang en gezondheid. In aansluiting op jeugdbeleid, Wmo-beleid en gezondheidsbeleid.

Sport kan een belangrijke bijdrage leveren aan de Goudse samenleving. De gemeente Gouda kiest bij de inzet van 'sport als middel' voor maatschappelijke doelen voor de volgende aandachtspunten:

1. Sportief onderwijs, het stimuleren van sport bij de jeugd in samenwerking met het onderwijs
2. Meedoen, het bevorderen van sociale samenhang door middel van sportactiviteiten
3. Gezond door sport, het bevorderen van gezond bewegen als onderdeel van gezond leven

Om dit te realiseren, is de inzet en onderlinge samenwerking van een groot aantal lokale organisaties noodzakelijk. Sportverenigingen, maar ook instellingen voor primair onderwijs en voortgezet onderwijs, buurtverenigingen, sociaal cultureel werk en gezondheidsinstellingen.

3.1. Sportief onderwijs

doel: In 2010 kan op 90% van alle Goudse scholen elke leerling sporten en bewegen met een minimum aanbod van 5 uur per week (binnenschools en buitenschools gezamenlijk). Dit moet gebeuren onder begeleiding van een gediplomeerd vakleerkracht of een deskundige trainer/instructeur van een sportvereniging. En de leerling kan met minimaal 10 verschillende takken van sport kennismaken.

actie: Sport.Gouda faciliteert en coördineert activiteiten op het terrein van sportstimulering. Sport.Gouda gaat een structurele samenwerkingsrelatie aan met sportverenigingen, sociaal cultureel werk en de Federatie Brede School voor het primair en voortgezet onderwijs.

waarom: Meer aandacht voor sport in het onderwijs stimuleert beweging en gaat het groeiende overgewicht bij jongeren tegen. Het gaat enerzijds om de rol van het onderwijs in de opvoeding tot een gezonde leefstijl, het laten halen van de beweegnorm door jongeren en het stimuleren dat jongeren zich aansluiten bij sportverenigingen. Maar anderzijds wordt sport ook gezien als middel om het onderwijs voor jongeren aantrekkelijker te maken en om ze bepaalde vaardigheden en competenties te leren en talenten te laten ontwikkelen. Sport heeft een educatieve waarde en is de plek bij uitstek waar jongeren met verschillende achtergronden elkaar ontmoeten, leren samen te werken en regels te accepteren. Sport, met name bij een vereniging, is een belangrijke onderdeel van de opvoeding. Door de sport leren jongeren winnen en verliezen, leiden en leiding geven, inzet tonen en andere zaken die karaktervormend zijn.

toelichting: De gemeente Gouda stimuleert de deelname aan sport in het onderwijs (naast cultuur, muziek of andere vrijetijdsactiviteiten). Ook stelt de gemeente jongeren in staat om hun talenten te ontdekken en ontplooien en gefundeerde keuzen te maken uit verschillende vormen van sport en bewegen. Dit sluit aan op het jeugdbeleid. Juist in het onderwijs kan het fundament gelegd worden voor een duurzame actieve en gezonde leefstijl.

De onderwijsinspectie geeft landelijke richtlijnen voor het aantal uren lichamelijke opvoeding dat gegeven wordt binnen het basisonderwijs. Voor het voortgezet onderwijs is het aantal uren bewegingsonderwijs vastgelegd in het Inrichtingsbesluit. Het ministerie van VWS geeft richtlijnen voor het wenselijk aantal uren sport en bewegen in het kader van de gezondheid. Dat is voor jongeren tot 18 jaar elke dag 1 uur sporten en bewegen, oftewel minimaal 5 uur in een schoolweek van 5 dagen. De gemeente Gouda gaat in gesprek met de schoolbesturen om te bezien of deze richtlijn gehaald wordt.

Het primair onderwijs besteedt reeds aandacht aan een breed binnenschools en buitenschools activiteitenaanbod in het kader van de Brede School. De gemeente doet in het jeugdbeleid de aanbeveling om dit concept ook te vertalen naar het voortgezet onderwijs. Jongeren krijgen de gelegenheid om kennis te maken met uiteenlopende sporten en sportverenigingen via proeflessen waarin jongeren kunnen snuffelen aan verschillende sporten. Vervolgens kunnen zij zelf een keuze maken voor toekomstige bewegingsactiviteiten en/of sportbeoefening: individuele sportbeoefening of aansluiting bij een verenigingssport. Daarbij is het belangrijk dat sportverenigingen hun activiteitenaanbod vraaggericht vormgeven. Daarbij hoort ook anticiperen op het feit dat jongeren de neiging hebben om te 'hoppen' van de ene vereniging naar de andere, van de ene sport naar de andere. Voor jongeren tot 18 jaar met een smalle beurs biedt de Geld-Terug-Regeling de mogelijkheid van een vergoeding van de kosten van lidmaatschap van een sportvereniging.

Alle scholen voor het voortgezet onderwijs werken met vakleerkrachten. Sinds kort moeten ook leerkrachten in het primair onderwijs gediplomeerd zijn om sport en bewegingsactiviteiten te mogen verzorgen. Landelijk heeft een minderheid van de basisscholen (40%) een gediplomeerd vakleerkracht lichamelijke oefening in dienst. De gemeente Gouda gaat met de schoolbesturen in gesprek om te inventariseren hoe de situatie in Gouda is en in hoeverre deze kan verbeteren.

Een van de mogelijkheden waaraan wordt gedacht is het realiseren van een samenwerkingsverband tussen onderwijsinstellingen voor voortgezet onderwijs, sportverenigingen en basisscholen. Het ID College in Gouda verzorgt de sportopleidingen: sport- en bewegingsbegeleider (niveau 2), sport- en bewegingsleider (niveau 3) en sport- en bewegingscoördinator (niveau 4). Docenten van deze sportopleidingen kunnen een sporttechnische deskundigheidsimpuls geven aan leerkrachten in het basisonderwijs. Ook gediplomeerde trainers en coaches van sportverenigingen kunnen daaraan een bijdrage leveren. Door samenwerking kan een uitwisseling ontstaan van kennis en ervaring, maar ook van te gebruiken sportaccommodaties, waardoor het multifunctioneel gebruik en de bezettingsgraad verbeteren.

De gemeente stimuleert samenwerking tussen primair en voortgezet onderwijs en sportverenigingen. Hiervan zijn in Gouda inmiddels goede voorbeelden te noemen zoals bv de samenwerking tussen de Rugby Club en de Brede School waarbij 1200 kinderen rugbyles hebben gevolgd. Samen kunnen zij lichamelijke opvoeding, sport en beweging aanbieden voor de jeugd.

3.2. Meedoen, sociale samenhang

doel: In 2010 sport of beweegt 60% van de Goudse bevolking en ontmoet daardoor nieuwe mensen.

Om dit te meten worden een of meerdere vragen opgenomen in de tweejaarlijkse stadsmonitor 'Stad in beeld'.

actie: Met het actieprogramma Breedtesport is de gemeente Gouda sinds 2001 actief in het faciliteren en organiseren van sportactiviteiten op wijkniveau. Sport.Gouda en de Federatie Brede moeten daar zoveel mogelijk continuïteit aan te geven. Intensiveren van de samenwerking met de sportvereniging in de wijk via o.m. de BOS-trajecten.

waarom: Door de sport ontmoeten mensen elkaar en doen ze mee aan maatschappelijke activiteiten. Sport levert een positieve bijdrage aan de sociale cohesie in de wijk. Ook biedt sport een ontmoetingsplaats voor Gouwenaars met uiteenlopende culturele achtergronden en levensstijlen. Hiermee wordt ook invulling gegeven aan het Wmo-prestatieveld 'bevorderen van de sociale samenhang en leefbaarheid'.

toelichting: De bedoeling is Gouwenaars die niet of weinig aan sport doen te enthousiasmeren voor sport als vrije tijdsbesteding. Met behulp van buurtgerichte sportactiviteiten wordt gewerkt aan het wegwerken van achterstanden op het gebied van gezondheid, welzijn, onderwijs, opvoeding en sport of bewegen. De gemeente Gouda kiest voor een aanpak waardoor burgers in hun directe leefomgeving kunnen kennismaken met de positieve aspecten van sport en bewegen. Doel van deze kennismaking is om mensen te stimuleren om sport en bewegen tot onderdeel van hun dagelijks leven te maken. Hetzij door zich aan te melden voor lidmaatschap aan een sportvereniging, hetzij door te kiezen voor een individueel programma voor dagelijks bewegen. De huidige BOS-trajecten, welke tot en met 2008 lopen in de wijken Korte Akkeren en Oosterwei zijn hiervan voorbeelden. De gemeente heeft in 2006 bij het rijk subsidie aangevraagd voor nog eens drie BOS-trajecten. Deze zijn echter niet gehonoreerd. Ook kan de kennismaking leiden tot spontane initiatieven, bijvoorbeeld van een groepje buurtbewoners voor een wekelijks rondje hardlopen.

Verschillen tussen mensen in opleiding, religie, politieke voorkeur, klasse, seksuele geaardheid of kleur kunnen met sport worden overbrugd. Doordat mensen met uiteenlopende culturele achtergronden meedoen aan sportactiviteiten zet de wijk een eerste stap in de richting van toenadering en participatie.

De gemeente vraagt van sportverenigingen medewerking aan initiatieven gericht op het bevorderen van de sociale cohesie. Uit landelijk onderzoek blijkt dat de sportdeelname van allochtonen achter blijft bij de autochtone bevolking (en vaak ook de inzet op vrijwilligerswerk bij de sportverenigingen). De gemeente Gouda bevordert de deelname door allochtone jongeren aan verenigingssport. Onder 2^e-generatie-allochtonen ligt de sportdeelname hoger dan onder de 1^e-generatie. Deels is dit gerelateerd aan opleiding en inkomen. Ook Nederlanders met een lage opleiding / laag inkomen sporten significant minder dan Nederlanders met een hoge opleiding / hoog inkomen. Verschillen in sportdeelname naar opleidingsniveau en inkomen zijn tussen 1999 en 2003 niet veel kleiner geworden. Sportverenigingen zien wel de meerwaarde van culturele diversiteit in de sportvereniging, maar lopen regelmatig tegen praktische problemen aan. Bijvoorbeeld bij de inzet van allochtone ouders als vrijwilliger. Soms kunnen met enige creativiteit gewoontes in de vereniging worden doorbroken. Integratie wordt in Gouda gezien als een *tweezijdig proces* dat wordt gedeeld door alle burgers. Integratie is gericht op de samenleving als geheel, en dus ook de sportvereniging als geheel, inclusief de bestuursleden, het sporttechnisch kader, de vrijwilligers, de supporters én de leden, waaronder alle jeugdleden én hun ouders. Van beide kanten, verenigingen én leden wordt initiatief en creativiteit gevraagd. We zien op dit vlak ook al goede initiatieven zoals de recente acties van sportverenigingen om meer (allochtone) jeugdleden te werven. Verenigingen moeten beter toegankelijk worden voor mensen met diverse culturele achtergronden, diverse levensstijlen en levensovertuigingen. Meer mensen moeten meedoen. De

gemeente spreekt verenigingen aan op hun maatschappelijke verantwoordelijkheid. De samenwerking tussen het onderwijs, het sociaal cultureel werk, de buurtorganisaties en sportverenigingen staat bij de aanpak centraal.

3.3. Gezond door sport

Doel: In 2010 zijn concrete product- en prestatieafspraken gemaakt met welzijnsaanbieders en sportverenigingen voor betaalbare en toegankelijke sport- en bewegingsactiviteiten. Afspraken om te kunnen voldoen aan de vraag (inhoudelijk en aantallen) van mensen met een beperking, mensen met een laag welstandsniveau (lage opleiding / laag inkomen) en ouderen.

actie: De gemeente maakt afspraken met welzijnsinstellingen, scholen, sportverenigingen en gezondheidsorganisaties voor het bevorderen van initiatieven op het gebied van sport, bewegen, een gezonde leefstijl en voeding.

waarom: De gemeente Gouda streeft er naar dat meer mensen kiezen voor een gezonde leefstijl met voldoende sport of beweging en gezonde voeding. Ook wil de gemeente dat sportverenigingen en sportvoorzieningen toegankelijk zijn voor mensen met een beperking en inactieve ouderen. Het ontwikkelen van een gezonde leefstijl is primair een verantwoordelijkheid van de burger zelf. Het beleid is erop gericht dat de keuze voor een gezonde en actieve leefstijl de logische keuze van de burger zelf wordt. De gemeente kan daarbij in samenwerking met maatschappelijke instellingen een stimulerende rol vervullen. In het kader van de Wmo en het lokaal gezondheidsbeleid heeft de gemeente een medeverantwoordelijkheid om een gezonde levensstijl (bewegen en voeding) te bevorderen.

toelichting: In het Convenant Levensloopbestendig Gouda (CLG) zijn 'bewegingsactiviteiten voor mensen met een beperking' opgenomen als één van de zeventien belangrijkste welzijnsproducten. Doel is het bevorderen van de gezondheid en het welbevinden van de deelnemers door het bieden en/of organiseren van verantwoorde bewegingsactiviteiten. Juist voor inactieve ouderen en mensen die niet meer zo makkelijk bewegen, is sport van belang voor het (behoud van) de gezondheid. Ouderen zijn gebaat bij een breed en toegankelijk sportaanbod, variërend van teamsport in verenigingsverband tot specifieke bewegingsgroepen in het buurthuis. De gemeente maakt hiervoor met welzijnsaanbieders concrete product- en prestatieafspraken. Met sportverenigingen worden aanvullende afspraken gemaakt voor het aanbieden van recreatiesport aan mensen met een beperking en ouderen.

De eerder geconstateerde toename van de sportdeelname betreft vooral het 'gezondheidssporten'. Een groeiend aandeel van de Nederlanders (thans 73%) vindt dat voor een goede gezondheid actieve sportbeoefening nodig is. Toch is de problematiek van overgewicht niet verminderd. Vooral onder kinderen is sprake van ongezond gedrag en een verontrustende toename van overgewicht. Bij het bevorderen van de gezondheid en het tegengaan van overgewicht spelen, naast voldoende beweging, ook voeding, voedingspatronen en dagindeling een belangrijke rol.

De gemeente spreekt sportverenigingen, sportaccommodaties, welzijnsinstelling, instellingen voor kinderopvang, peuterspeelzalen en onderwijsinstellingen aan op hun voorbeeldrol als het gaat om gezonde voeding. De gemeente geeft zelf het goede voorbeeld in haar personeelskantine en bij de catering bij door de gemeente georganiseerde vergaderingen en bijeenkomsten. Binnen Gouda heeft Vierstroom een breed aanbod op het gebied van een gezonde leefstijl, zoals individuele dieetadvisering, voorlichtingactiviteiten voor instellingen en scholen en de cursus Sportief Afvallen in samenwerking met diverse fysiocentra. Het is van belang dat bij opvoedingsondersteuning ook de voorbeeldfunctie van de ouders op het gebied van voeding, sport en beweging specifieke aandacht krijgt. In het kader van de drie brede scholen hebben 12 Goudse scholen deelgenomen aan het programma 'Kies voor hart en sport'. Het project wordt in 2007 vervolgd.

4. voorzieningenbeleid

Motto: Bereikbare, beschikbare, betaalbare bewegingsruimte.

Doel: Realiseren van voorzieningen.

In het kader van het voorzieningenbeleid zijn de volgende speerpunten gekozen:

1. oprichten sportbedrijf
2. formuleren accommodatiebeleid

Daarnaast is of wordt in 2006/2007 een aantal beleidsnota's vastgesteld die een relatie hebben met het voorzieningenbeleid voor sport en bewegen: de nota Speelvoorzieningen, de nota Groenstructuurplan en de nota Gouda fietst beter door. Mogelijk zijn de ontwikkelingen rond de Zuidplas van invloed op de voorzieningenstructuur in Gouda. In 2007 worden hierover meer concrete data, prognoses en een woonvisie verwacht waardoor eventuele keuzen rond sportaccommodaties in beeld komen.

Voor de tariefstelling van de sportaccommodaties sluiten we aan bij benchmarktarieven van vergelijkbare gemeenten. De gemeente stelt jaarlijks de tarieven voor het opvolgende jaar vast en bekijkt daarbij of er geen onacceptabele vraaguitval ontstaat.

4.1. Oprichten sportbedrijf

De gemeente Gouda is verantwoordelijk voor de exploitatie en het beheer van de zwembaden, sporthallen en sportparken. In juli 2005 heeft de gemeenteraad besloten een lokaal gemeentelijk sportbedrijf op te richten. Dit bedrijf heeft als opdracht alle zwembaden, sporthallen, sportparken en gymzalen te exploiteren, het sportstimuleringsbeleid uit te voeren en toezicht te houden op de uitvoering van het onderhoud aan de sportparken door Cyclus nv. De gemeente groeit naar een regiefunctie waarbij op afstand en op hoofdlijnen gestuurd wordt. De gemeente blijft het strategische sportbeleid ontwikkelen en bepaalt het gewenste kwaliteitsniveau. De uitvoering van het sportbeleid is in handen van het sportbedrijf. Afspraken worden vastgelegd over de toegankelijkheid, tariefstelling, het gebruik, openstelling, kwaliteit en onderhoud van de sportaccommodaties. Het sportbedrijf Sport.Gouda is per 1 januari 2007 opgericht.

beheer en exploitatie

Voor een periode van 10 jaar brengt de gemeente het beheer en de exploitatie van de sport- en gymnastiekaccommodaties onder bij Sport.Gouda via een overeenkomst. Buiten criteria op het gebied van sociaal rendement (hoe groot moet de vraag zijn om een sportfaciliteit te ontwikkelen?) is ook het economisch rendement een belangrijke variabele bij de besluitvorming om tot ontwikkeling van nieuwe accommodaties te komen.

4.2. Accommodatiebeleid

Gouda kent een voorwaardenscheppend beleid op het gebied van sport. Dit betekent dat Gouda basisaccommodaties op het gebied van sport ontwikkelt en in stand houdt. Basisaccommodaties zijn sportparken, sporthallen, gymzalen en zwembaden. Er zijn geen wettelijke verplichtingen om sportaccommodaties in stand te houden of sportverenigingen te faciliteren. Gouda ontwikkelt nu sportaccommodaties op basis van behoefte en relateert dat, waar mogelijk, aan normen die ontwikkeld zijn door de landelijke sportbonden. Dit betekent dat bij groei van de bevolking of vanuit een autonome vraag ontwikkeling vanuit de georganiseerde of ongeorganiseerde sport of als gevolg van een succesvol sportstimuleringsbeleid er druk ontstaat op de gemeente om tot uitbreiding van sportfaciliteiten te komen. Gelet op de hoge investerings- en exploitatielasten van sportaccommodaties is het van belang om te beschikken over een langetermijnvisie op het instandhouden en realiseren van sportaccommodaties. Voor een deel is deze langetermijnvisie te ontwikkelen op basis van huidige knelpunten op het gebied van vraag en aanbod. Voor een ander deel hangt dit samen met demografische, sociaal-maatschappelijke en ruimtelijke ontwikkelingen.

In de te ontwikkelen nota accommodatiebeleid wordt de basis gelegd voor een langetermijnvisie op basis van de huidige knelpunten in vraag en aanbod. Per basisvoorziening wordt vanuit de huidige knelpunten een richting aangegeven. Deze wordt vervolgens aangevuld met effecten van de genoemde maatschappelijke ontwikkelingen.

Voor grotere sportverenigingen met een meerjarenperspectief is in het accommodatiebeleid meer mogelijk dan voor andere sportverenigingen. Voor sportverenigingen die geheel zelfstandig in staat zijn om een volledige bezettingsgraad te realiseren, behoort een eigen sportaccommodatie tot de mogelijkheden. Het moet

dan wel aannemelijk zijn dat de vereniging ook op termijn financieel voldoende draagkrachtig blijft. Gemeentelijke sportaccommodaties zijn laagdrempelige voorzieningen waarin alle bewoners van Gouda kunnen sporten en bewegen. De gemeente streeft naar een goede kwaliteit van de sportaccommodaties. In de afgelopen jaren werd een besluit genomen over het verbeteren van de kwaliteit van de sporthallen. Dit resulteerde in 2006 in de oplevering van een vernieuwde Mammoet. Verder investeerde de gemeente in diverse buitensportaccommodaties (bv aanleg kunstgras). Ook voor de toekomst blijft de gemeente Gouda investeren in kwaliteit. Dit betekent aandacht voor onderhoud en beheer, veiligheid, serviceverlening, toezicht en gastheerschap, productaanbod en financieel en maatschappelijk verantwoord ondernemerschap. Veel aandacht wordt besteed aan de continue afstemming tussen wijkgerichte voorzieningen, sportvoorzieningen en onderwijsvoorzieningen en het bevorderen van multifunctioneel gebruik van die voorzieningen. Hierbij dienen wel goede afspraken gemaakt te worden over beheer, schoonmaak, roosters etc om vervelende situaties tussen hoofdgebruikers en medegebruikers te voorkomen.

Gouda voldoet met enkele sportaccommodaties aan de nationale wedstrijdeisen. Wedstrijdsporters hebben de mogelijkheid om optimaal te trainen en om nationale competities te organiseren in Gouda. Daarbij realiseert de gemeente Gouda een goede balans tussen wedstrijd sport en breedtesport. Kwalitatief hoogwaardige accommodaties, met de uitstraling van kampioenen, hebben veel aantrekkingskracht op breedtesporters.

Vraag en aanbod op dit moment

Zwembaden

De capaciteit van de Goudse zwembaden voldoet niet aan de vraag vanuit de georganiseerde sport. Ook laat het kwaliteitsniveau van de voorzieningen te wensen over. De vormgeving en faciliteiten van de bassins beperken sterk het gebruik. De functionele en technische levensduur van tenminste twee van de drie zwembaden is vrijwel verstreken. Begin 2007 loopt een onderzoek naar de haalbaarheid van (een) nieuw zwemaccommodatiebeleid.

Sporthallen

De kwaliteit van de twee sporthallen in Gouda is goed. Het betreft feitelijk drie hallen die zijn gehuisvest in twee gebouwen. Aan de vraag naar sportgebruik kan niet volledig voldaan worden. Met name voor een aantal grote zaal sporten (zaalvoetbal, basketbal, volleybal, korfbal, turnen en gymnastiek) is de vraag groter dan het aanbod. De huidige extra vraag, buiten gymnastiek, is te ramen op 25 tot 30 uur per week. Zaal sportverenigingen wijken op dit moment noodgedwongen uit naar voorzieningen buiten de gemeente Gouda. Het capaciteitstekort zal in de komende jaren oplopen door de groei van de bevolking en door een gericht sportstimuleringsbeleid vanuit de landelijke overheid en vanuit Gouda zelf. Nader onderzoek moet uitwijzen in welke mate de extra vraag in de komende 10 jaar groeit. Ook moet vastgesteld worden op basis van welke vraagomvang Gouda besluit tot het aanleggen van een sporthal. Een norm hiervoor zou 1.400 uur op jaarbasis kunnen zijn. Dit komt neer op een sporthal die 40 weken (sportseizoen) per jaar vrijwel volledig benut wordt.

Sportparken

Ondanks de slechte Goudse bodemgesteldheid is de kwaliteit van de zes sportparken goed. Wel vragen de sportparken relatief meer onderhoud. Door het aanleggen van kunstgras is de capaciteit op enkele sportparken in de laatste jaren opgevoerd. Bij enkele voetbalclubs, maar ook bv bij de rugby dreigt er een tekort aan speelcapaciteit. Zo is het ledenaantal van voetbalvereniging DONK in twee jaar tijd met ruim 20% gestegen. Het capaciteitstekort zal in de komende jaren oplopen door de groei van de bevolking en door een gericht sportstimuleringsbeleid vanuit de landelijke overheid en vanuit Gouda zelf. Nader onderzoek moet uitwijzen in welke mate de extra vraag in de komende 10 jaar groeit. Tot nu toe gaat Gouda bij de planning van sportvelden uit van de NOC*NSF-normen. Gouda kent geen uitgangspunten voor het efficiënter benutten van de sportparken.

Gymnastiekzalen

Gymnastiekzalen worden uitsluitend gepland vanuit een onderwijsbehoefte. Ook in de avonduren worden gymnastiekzalen voor sport gebruikt. Omdat een deel van de gymnastiekzalen verouderd is, zijn ze voor sportgebruik weinig aantrekkelijk. De druk op goed uitgeruste gymnastiekzalen is hoog. Toch zijn ook deze gymnastiekzalen niet meer geschikt voor de eisen die bijvoorbeeld de turnsport stelt. Nader onderzoek moet uitwijzen of en hoe de gemeente de turnsport beter zou kunnen faciliteren.

Overige sporten

De meest beoefende sporten zijn sporten die goed recreatief en alleen kunnen worden beoefend, zoals zwemmen (21%), fitness (20%), wandelen (16%), trimmen/joggen/hardlopen (12%) en toerfietsen/wielrennen (11%). Buiten de genoemde basissportvoorzieningen kent de gemeente Gouda ook sportaccommodaties die qua exploitatie een meer privaat karakter hebben: atletiek, tennis, tafeltennis en fitness.

De gemeente heeft wel bijgedragen aan de realisering van een aantal van die accommodaties. In het nader uit te werken accommodatiebeleid worden criteria vastgesteld die bepalen of sporttakken wel of niet in aanmerking komen voor ondersteuning van de gemeente op accommodatiegebied.

Openbare ruimte

De gemeente Gouda vindt het belangrijk dat alle inwoners, liefst dicht bij huis, aan sport en bewegingsactiviteiten kunnen deelnemen. Ook in de buurt, de openbare ruimte, moeten er voldoende mogelijkheden zijn. Jongeren willen bijvoorbeeld trapveldjes, speeltuinen en sportvelden in de buurt. Ook de kinderen van nu moeten hun dromen waar kunnen maken. Spelmogelijkheden voor jongeren, trapveldjes en voldoende 'groen' zijn hiervan een essentieel onderdeel. Buitenspelletjes zijn belangrijk voor de ontwikkeling van kinderen. Om het eigen initiatief van kinderen te bevorderen zijn 'prikkelende' speelplekken in de directe leefomgeving een randvoorwaarde. De gemeente speelt hierbij een faciliterende rol door te voorzien in voldoende ruimte, voldoende groen en voldoende interessante speelvoorzieningen in de buurt, de wijk en de stad als geheel. Omdat de mogelijkheden in de buitenruimte beperkt zijn is medegebruik van (sport)accommodaties van belang. Hierover moeten wel goede afspraken gemaakt worden.

De mogelijkheid om te kunnen bewegen in de openbare ruimte is van groot belang voor de sportstimulering.

Om activiteiten in het kader van breedtesport te faciliteren, moet er voldoende 'bewegingsruimte' zijn in de directe leefomgeving van mensen. Daarom moet de leefomgeving zo uitnodigend ingericht worden dat bewegen en sporten gestimuleerd wordt. Het beleid voor de openbare ruimte en buurtgerichte bewegingsruimte en speelplekken staat nader beschreven in de kadernota Jeugd (medio 2006), het Groenstructuurplan (najaar 2006) en de nota Speelvoorzieningen (medio 2006). Door o.a. het Initiatievenfonds en het wijkgerichte 3-eurobudget kan de gemeente initiatieven van buurtbewoners zelf honoreren.

Driehoek bedrijven - gemeente - sportverenigingen

Samenwerking tussen gemeente, sportverenigingen en bedrijven biedt kansen voor het optimaliseren van het gebruik van sportaccommodaties. De verhuur van sportaccommodaties door Sport.Gouda aan bedrijven levert inkomsten voor de exploitatie en beheer. Voor het bedrijfsleven biedt dit kansen om betaalbare bedrijfsfitness te organiseren. Ook voor verenigingen wordt het mogelijk gemaakt om accommodaties op rendabele basis te verhuren aan bedrijven voor sportieve activiteiten, bedrijfsfitness of sportieve bedrijfsuitjes. De gemeente onderzoekt de mogelijkheden om sportaccommodaties te verhuren als vergaderlocatie. Sport.Gouda neemt initiatief om met het lokale bedrijfsleven te komen tot arrangementen over de inzet van gemeentelijke sportvoorzieningen voor sport en bewegingsactiviteiten tijdens of na werkuren. De gemeente stimuleert sportverenigingen en bedrijfsleven om afspraken te maken over gezamenlijk gebruik van sportvoorzieningen. De gemeente schept hiervoor de juridische randvoorwaarden en ondersteunt verenigingen bij het opstellen van een overeenkomst of arrangement met commerciële huurders.

Uiterlijk eind 2007 is een lange termijn accommodatiebeleid geformuleerd op het terrein van sport en bewegen. Daarin wordt een prognose gemaakt van de toekomstige vraag en aanbod, en worden strategische keuzes gemaakt. Daarbij hoort ook een financieel overzicht van benodigde investeringen.

5. De rol van de VGSO

Binnen het Goudse sportveld vervult de Vereniging van Goudse Sportorganisaties (VGSO) een belangrijke rol. In dit hoofdstuk beschrijven we de positionering van deze vereniging.

De Vereniging van Goudse Sportorganisaties (VGSO) is opgericht in 1982 na het besluit tot opheffing van de toenmalige Sportstichting, het bedrijf dat in de jaren daarvoor de gemeentelijke sportvoorzieningen had beheerd en geëxploiteerd.

De VGSO had en heeft statutair tot doel de belangenbehartiging van de Goudse georganiseerde sport. Deze doelstelling heeft de VGSO door allerlei omstandigheden met name in de beginjaren weinig vorm kunnen geven. Pas de laatste jaren is een duidelijke wending gekomen en is de VGSO steeds meer en nadrukkelijker de rol van belangenbehartiger namens de Goudse sport gaan vervullen.

Momenteel heeft de VGSO 7 bestuursleden en drie commissies.

Voorzitter: algemene zaken en vertegenwoordiging

Secretaris: eerste aanspreekpunt voor o.a. de gemeente

Penningmeester: financiën en fiscale zaken (ook voor verenigingen)

lid Wet en regelgeving

lid binnensport

lid buitensport

lid zwemsport

Deze houden contact met hun commissie en het directe "veld"

De commissies vergaderen zo vaak als dat nodig is. Ook zijn er veel ad-hoc contacten met verenigingen.

De VGSO wordt voornamelijk gevormd door vrijwilligers en geeft aan dat de inzet op onderstaande taakvelden begrensd wordt door de maximale capaciteit die zij kunnen inzetten.

De rol van de VGSO als belangenbehartiger van en namens de Goudse sport richt zich in de eerste plaats op *de collectieve belangen van de Goudse sportwereld* en dan vooral in de richting van de gemeente Gouda. De VGSO heeft als doelstelling de eerste spreekbuis zijn voor de gezamenlijke sportverenigingen bij ontwikkelingen die zich in het gemeentelijke sportbeleid voordoen. Zo heeft de VGSO bij de totstandkoming van het gemeentelijke sportbeleid "Optima Forma" actief de gemeente geadviseerd en de ambtelijke en politieke beleidsvoornemens becommentarieerd. Voor de Goudse sport heeft dit bijgedragen tot de uitkomst van Optima Forma zoals die zich thans bekend is. Evenzo speelt de VGSO bijv. een rol bij de ontwikkeling van de nieuwe Goudse wijk Westergouwe en de ontwikkeling van de Zuidplaspolder.

In de richting van het gemeentebestuur richt het VGSO-bestuur zich derhalve op een positie die vergelijkbaar is met die van andere *adviesraden* zoals de Allochtonenraad, de Seniorenraad of de Wmo-Raad. In laatstgenoemde Raad is de VGSO vertegenwoordigd. Gezien de taakopdracht van de Wmo-Raad resteert voor andere adviesorganen, zoals de genoemde maar ook voor VGSO, alleen een eigenstandige positie op punten die niet binnen de adviestaak van de WMO-Raad liggen. Die positie als adviseur – gevraagd en ongevraagd – van het gemeentebestuur, hetzij zelfstandig hetzij als onderdeel van de Wmo-Raad beschouwt de VGSO als zijn primaire taak. De advisering door de VGSO richt zich dan, conform de invulling van de adviesrol bij de andere adviesraden, met name op beleidsplannen. Ook richting Sport. Gouda vervult de VGSO een adviesrol bij bv grote investeringen in accommodaties, onderzoeken en dergelijke. Hierbij wordt de reeds bestaande praktijk van periodiek overleg voortgezet. Vanuit deze adviesrol wil de VGSO ook een nauwere bestuurlijke samenwerking met bv het onderwijsveld (bv via het bestuur van de Federatie Brede School).

Als tweede taakveld richt de VGSO zich op de *behartiging van belangen van individuele verenigingen*. Het gaat daarbij om majeure problemen waarmee verenigingen worden geconfronteerd, bijv. de bouw/aanleg van een nieuwe accommodatie voor een vereniging, een concurrerende voorziening of de situatie rond (potentiële) allochtone leden bij een vereniging.

Het derde taakveld van de VGSO betreft *de kennis van en over sport*. De VGSO fungeert als een soort kenniscentrum voor sportverenigingen, maar ook de de gemeente en Sport.Gouda. De kennis van de VGSO richt zich voor een belangrijk deel op het geheel van wet- en regelgeving. Deze heeft zich voor verenigingen in de laatste jaren ontwikkeld van "een beperkt aantal bomen en struiken tot een bos waarin nauwelijks meer bomen zijn te herkennen". Verenigingen raken in dit woud van wetten en regels dan ook het zicht kwijt. In samspraak met Sport.Gouda, de Sportraad Zuid-Holland en de sportbonden wil de VGSO de verenigingen individueel en collectief wegwijs maken in dit "wet- en regelbos". De VGSO wil niet zelf het antwoord op alle vragen weten maar wel weten hoe en waar de vereniging of de verenigingen antwoord kunnen krijgen. De VGSO wil zich niet alleen op het gebied van wet- en regelgeving profileren, maar investeert ook in het

verzamelen van kennis over de Goudse sportverenigingen, over ontwikkelingen op sportgebied in Gouda, over de Goudse netwerken in de sport en dergelijke. Deze kennis gebruikt de VGSO ook voor haar adviesrol richting gemeente en Sport.Gouda.

Het vierde taakveld waarop de VGSO zich in de komende tijd nadrukkelijker zal richten de *materiële belangenbehartiging* van de Goudse sportverenigingen. Het gaat dan om de gemeenschappelijke inkoop van bijv. energie, voorraden e.d.

6. financieel overzicht

De gemeentelijke begrotingspost voor sport bestaat grotendeels uit beheer en exploitatie van sportaccommodaties en de daarbij behorende staf. In het contract met SPORT.GOUDA is hiervoor een bedrag opgenomen van €3,3 mln p.j. structureel.

Daarnaast is voor sportstimulering binnen de gemeente Gouda jaarlijks een budget van € 127.500,- beschikbaar vanuit de gemeentebegroting.. Waar mogelijk worden deze middelen aangevuld met subsidies en/of projectgelden. Dit budget wordt vanaf 2008 ingezet conform onderstaande verdeling voor realisatie van het actieplan.

We realiseren ons dat de huidige middelen beperkt zijn gezien de ambities en zetten daarom maximaal in op het binnen halen van extra middelen uit bv subsidies.

Verenigingsondersteuning

- 1.1. daadkrachtige partner in breedtesport
uitvoeren van verenigingsondersteuning op signaal of aanvraag verenigingen
€ 13.000,- per jaar (t/m 2007 wordt dit nog gefinancierd vanuit Breedtesport)
- 1.2. KNVB-aanpak 'vitale sportvereniging'
analyses en verenigingsondersteuning in samenwerking met KNVB
€ 6.500,- per jaar
dit is exclusief de inzet door de KNVB die eigen financiering heeft
- 1.3. verbeteren toegankelijkheid sportverenigingen
aanvullende verenigingsondersteuning
€ 3.000,- per jaar
- 1.4. promotie en werving van nieuwe leden
aanvullende verenigingsondersteuning
€ 11.500,- per jaar

Sportprestaties

- 2.1. sportpenning
voorbereiding, materiaalkosten en uitreiking
€ 2.000 per jaar
- 2.2. sportevenementen
voorbereiding, lobby en netwerk onderhouden
€ 5.000,- per jaar
evenementen zelf moeten per saldo kostendekkend georganiseerd worden
waarbij uiteraard sponsoring wordt gezocht

Meedoen, toegankelijkheid en breed aanbod

- 3.1. sportief onderwijs
activiteiten stimuleren, coördineren en faciliteren
€ 25.000,- per jaar
activiteiten zelf cofinancieren uit budget Brede School en/of andere rijksmiddelen
- 3.2. meedoen, sociale samenhang
aanjagen, coördineren en faciliteren, soms ook organiseren
€ 5.000,- per jaar
activiteiten zelf cofinancieren uit wijkaanpak en wijkontwikkeling rijksmiddelen en evt andere middelen
- 3.3. gezond door sport
activiteiten stimuleren, coördineren en faciliteren
€ 6.500,- per jaar
activiteiten zelf uit budget Vierstroom, GGD en Regionale Agenda Samenleving (provinciaal budget)

BIJLAGE

Aansluiten op landelijke en provinciale beleidsthema's

Het sportbeleid van de gemeente Gouda sluit aan op de nota 'Tijd voor sport' van het ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport (VWS) en de nota 'Sport scoort' van de provincie Zuid-Holland.

Het ministerie van VWS heeft voor de komende periode gekozen voor drie thema's. Het eerste thema '**bewegen**' verwijst naar de gezondheidswinst die te behalen valt door een gezonde leefstijl. Doel is dat meer mensen gaan sporten en bewegen voor hun gezondheid (doel 1). Voor Gouda is een uitwerking van dit thema opgenomen in *paragraaf 3.3. Gezond door sport*.

Het tweede thema van het ministerie '**meedoen**' verwijst naar de betrokkenheid van burgers bij sport als actief deelnemer of als vrijwilliger. Daarbij is de focus gericht op sociale samenhang. De doelen zijn dat mensen elkaar via de sport ontmoeten en meedoen aan maatschappelijke activiteiten (doel 2) en dat mensen zich sportief gedragen en de spelregels respecteren (doel 3). Voor Gouda is dit thema verwerkt in *paragraaf 3.2. Meedoen, sociale samenhang*, waarin vooral het buurtwerk en breedtesport aandacht krijgen. In het kader van de sportstimulering heeft de gemeente Gouda **jeugd en onderwijs** als extra thema uitgewerkt in *paragraaf 3.1. Sportief onderwijs*. In aansluiting op het jeugdbeleid wordt onder andere aandacht besteed aan de mogelijkheden voor lichamelijke oefening, sport en bewegingsactiviteiten voor de jeugd in het onderwijs. Als derde thema heeft het ministerie van VWS gekozen voor '**presteren**', dat verwijst naar competitieve wedstrijdsport en topsport. Doel is de topsport in Nederland te bevorderen als symbool voor ambitie, als bron van ontspanning en voor het nationaal imago in binnen- en buitenland (doel 4). Dit thema wordt voor Gouda uitgewerkt in *hoofdstuk 2. Wedstrijdsport*.

Hoewel het ministerie sportverenigingen ziet als middel voor het realiseren van haar maatschappelijke doelen en voor de talentherkenning en –ontwikkeling van toekomstige topsporters, wordt aan de ondersteuning van sportverenigingen relatief weinig aandacht besteed. Dit wordt veelal aan de landelijke sportorganisaties overgelaten. De gemeente Gouda daarentegen ziet **verenigingsondersteuning** als een eerste prioriteit. Zonder de inzet van florerende sportverenigingen is het behalen van alle andere doelen niet mogelijk. De uitwerking is te vinden in *hoofdstuk 1. Verenigingsondersteuning*.

Daarnaast heeft de overheid een verantwoordelijkheid in het realiseren van een adequate en toegankelijke **sportinfrastructuur** met sportparken, sportaccommodaties en openbare ruimte voor sport en bewegingsactiviteiten. Een uitwerking van het voorzieningenbeleid voor de gemeente Gouda is te vinden in *hoofdstuk 4. Voorzieningenbeleid*.

Het sportbeleid van de Provincie Zuid-Holland voor 2004-2008 is vastgelegd in de notitie 'Sport scoort' en heeft tot doel te stimuleren dat zoveel mogelijk mensen, met de prioriteit op **jongeren**, in Zuid-Holland sportief actief zijn. De beschikbare middelen worden ingezet voor **breedtesport**, niet voor topsport. De provincie richt zich binnen de breedtesport vooral op het bijeen brengen van gemeenten en maatschappelijke organisaties, het initiëren van voorbeeldprojecten en het leggen van verbindingen tussen sport en de ruimtelijke dimensie van de samenleving. Jongeren en breedtesport zijn ook voor Gouda speerpunten van het sportbeleid.

Landelijke cijfers over sport

Momenteel doet 64% van de bevolking van 18-79 jaar aan sport in de vrije tijd. De meest beoefende sporten zijn sporten die goed recreatief en alleen kunnen worden beoefend, zoals zwemmen (21%), fitness (20%), wandelen (16%), trimmen/joggen/hardlopen (12%) en toerfietsen/wielrennen (11%).

De meest beoefende duosport is tennis (9%) en de meest beoefende teamsport is voetbal (8%). Sporten die duidelijk populairder zijn geworden de afgelopen jaren zijn hockey, golf, atletiek, hardlopen en watersport.

De top 10 van sportbonden is redelijk stabiel. Op nummer 1 staat sinds jaar en dag de voetbalbond (1,1 miljoen leden), gevolgd door de tennisbond (0,7 mln) en de gymnastiekunie (0,3 mln). Tot de opvallendste stijgers behoren golf (0,23 mln), hockey (0,17 mln) en atletiek (0,10 mln). De grootste dalers in ledentallen zijn skiën en schaatsen.

De cijfers over ledenaantallen (die doorgaans uitgaan van NOC*NSF) geven een vertekend beeld over de mate waarin Nederland sport en welke sporten meer of minder populair zijn. Dit komt onder andere door de opkomst van enkele sportkoepels die niet zijn aangesloten bij het NOC*NSF met inmiddels bijna 800.000 leden in veelal nieuwe sportactiviteiten. Bij de Nederlandse Culturele Sportbond is bijvoorbeeld aangesloten de Nederlandse Kinologenbond (hondensport), die met 150.000 leden op gelijke voet staat met de zwembond. Ook het 'onafhankelijk' sporten komt niet tot uitdrukking in de cijfers. Maneges tellen 210.000 vaste klanten waarvan slechts 160.000 (76%) is aangesloten bij de Hippische Sportfederatie. Van alle Nederlanders tennist 9% en voetbalt 8%, toch heeft de voetbalbond met 1,1 mln veel meer leden dan de tennisbond met 0,7 mln). Multifunctionele fitnesscentra (o.a. cardio- en krachtfitness, aerobics en spinning gecombineerd met sauna en zonnebanken) hebben gezamenlijk zo'n 1,8 miljoen vaste klanten op jaarbasis terwijl het aantal ingeschreven abbonementhouders bijna 700.000 bedraagt (38%).

De meest beoefende sporten door mannen zijn: zwemmen (33,5%), toerfietsen/wielrennen (23,3%), voetbal (19,5%), trimmen/joggen (14,7%), fitness (13,5%), tennis (13,1%), wandelsport (13%). Hoewel de voetbalbond het grootste aantal leden telt en voetbal de grootste teamsport is, betekent dat nog niet dat voetbal ook de meest beoefende sport is. En hoewel mannen de teamsport domineren, zijn het toch individuele sporten die mannen het meest beoefenen.

Ook bij grootschalige sportevenementen domineren de individuele duursporten: Amsterdam Marathon scoort daarbij het hoogst (index 238), gevolgd door de Mijl van Groningen (index 170) en de Zevenheuvelenloop in Nijmegen (index 167). Op de vierde plaats staat het Beach Volleyball Circuit (index 150), gevolgd door de Marathon in Eindhoven (index 147), de City-Pier-City-loop (index 146) en de Wednesday Night Skate (index 146) op een gedeelde zesde plaats. Op de voet gevolgd door de Dam tot Dam Loop (index 144), de Bredase Singelloop (index 142), Marathon Rotterdam (index 136).

In de top 20 zijn slechts 5 van de 20 evenementen niet gericht op hardlopen, namelijk: het Beach Volleyball Circuit, de Wednesday Night Skate, de Drentse Fiets 4daagse, de KartRai en de Youth Friendship Games Holland. Alleen het Beach Volleyball Circuit is gericht op een teamsport.

Niet-westerse minderheden maken thans 10% van de bevolking uit; in 2030 zal dit naar verwachting 14% zijn, in 2050 ruim 17%. Bij Marokkanen is er sprake van toenemende etnische menging in de vrije tijd. Bij de cultuurdeelname is te zien dat de verschillen tussen autochtonen en allochtonen verkleinen, zonder overigens dat deze geheel verdwijnen. Onder 2^e-generatie-allochtonen ligt de sportdeelname hoger dan onder de 1^e-generatie. Deels is dit gerelateerd aan opleiding en inkomen. Ook Nederlanders met een lage opleiding / laag inkomen sporten significant minder dan Nederlanders met een hoge opleiding / hoog inkomen. Verschillen in sportdeelname naar opleidingsniveau en inkomen zijn tussen 1999 en 2003 niet veel kleiner geworden.

Uit onderzoek blijkt dat 41% van de bevolking via het sporten mensen uit andere sociale klassen heeft ontmoet, 40% heeft via de sport goede vrienden ontmoet, en 21% heeft mensen met een andere etnische achtergrond leren kennen via het sporten. Het blijkt dat mannen vaker via het sporten mensen uit andere sociale klassen of van een andere etnische achtergrond leren kennen dan vrouwen. Voor mannen lijkt de integratie via het sporten dus een betere kans van slagen te hebben. Meer vrouwen dan mannen rapporteren dat ze sport alleen leuk vinden als ze dat samen met vrienden doen. Generaliserend: Vrouwen gaan naar de sportvereniging als ze vrienden hebben om mee te gaan, mannen ontmoeten hun vrienden op de vereniging.

Uit landelijk onderzoek blijkt dat jongeren tussen 6 en 24 jaar met een (lichamelijke) beperking niet minder aan sport doen dan jongvolwassenen zonder een beperking. Van beide groepen sport ongeveer 90% van de jongeren. Wel moeten jongeren met een beperking meer moeite doen om te kunnen sporten. In de groep 25- tot 49-jarigen met een beperking daalt het aantal sporters met een beperking tot 58% vergeleken met 77% voor mensen zonder een beperking. Bij 65- tot 79-jarigen ligt de deelname respectievelijk op 19% en 49%.

Informatieblokje Midden Holland / Gouda

Van de inwoners van Midden-Holland doet 52% aan sport. Van de hoge opleidings/inkomensgroepen sport 60%, van de lage opleidings/inkomensgroepen sport slechts 36%. In Gouda haalt 55% van de inwoners de beweegnorm, voor Midden Holland is dat 49% en landelijk 52%. Gouda scoort dus goed. Beweegnorm: tenminste 5 dagen per week minstens een half uur matig intensief bewegen. (regionale gezondheidsenquête 2002, GGD Midden-Holland)

Ruim 42% van de inwoners in Midden-Holland is lid van een sportvereniging. Voor heel Zuid-Holland is dat 34%. (AVO 2003 SCP)

Informatieblokje Gouda

In het Convenant Levensloopbestendig Gouda zijn 17 belangrijkste welzijnsproducten vastgesteld. Het sportbeleid levert een bijdrage aan 3 van deze welzijnsproducten: 13. bewegingsactiviteiten, 14. ontmoetingsactiviteiten/recreatie en 17. ondersteuning en begeleiding bij het in stand houden en versterken van sociale en persoonlijke netwerken.

Kern: Toerusting door behoud gezondheid en versterken sociale en persoonlijke netwerken. Toegankelijkheid door aangepaste sportactiviteiten en aangepaste accommodaties. Toenadering door ontmoetingsfunctie.

In 2005 hebben bijna 14.000 senioren in Gouda gesport of geregelde bewegingsactiviteiten gedaan. Het gaat om ongeveer 700 teamsporters, 1.000 duosporters, 5.200 solosporters en 8.500 deelnemers aan bewegingsactiviteiten (is 15.400x deelname aan sport of bewegingsactiviteiten). Ruim 2.500 senioren deden deze activiteit bij een sportvereniging, nog eens 2.200 senioren deden dat bij een welzijnsorganisatie (Tympana Instituut, RIS)

Informatieblokje Midden Holland

Bijna de helft van de volwassenen in Midden-Holland beweegt voldoende (49%) en sport minstens 1x per week (42%).

(regionale gezondheidsenquête 2002, GGD Midden Holland)

Informatieblokje Gouda

Gouda kent de volgende sportvoorzieningen:

3 zwembaden, 1 buitenbad met ligweide, 6 sportparken voor voetbal, een cricket/korfbalveld, rugbyveld honk- en softbal accommodatie, een hockeycomplex, 2 sporthallen (waarvan 1 met klimwand), en diverse gymzalen.

Landelijke richtlijnen voor onderwijs

Richtlijn onderwijsinspectie basisonderwijs:

- groep 1 en 2: dagelijks drie kwartier bewegingsonderwijs
- groep 3 t/m 8: twee keer per week drie kwartier
- groep 3 t/m 8 speciaal basisonderwijs: drie keer per week drie kwartier

In de afgelopen jaren wordt gemiddeld 90 minuten per week gerealiseerd in groep 3 t/m 8.

Inrichtingsbesluit voortgezet onderwijs:

- vwo: 12 lessen per week over 6 jaren (480 uur per opleiding)
- havo: 11 lessen per week over 5 jaar (440 uur per opleiding)
- vmbo: 10 uur per week over 4 jaar (400 uur per opleiding)

Gerealiseerd wordt gemiddeld in het vmbo 156 minuten per week, havo/vwo 144 minuten per week.

Het mbo kent geen verplichting. Bewegingsvaardigheden zijn niet opgenomen in de kwalificatiestructuur.

Doorgaans wordt bewegingsonderwijs alleen in eerste jaar gegeven bij een beperkt aantal opleidingen.

Scholen die zijn aangesloten bij het netwerk Sport Accent Scholen Nederland geven elke leerling minimaal 5 uur sport en gymnastiek per week. Daarnaast zijn er nog vrijwillige clinics, wedstrijden en toernooien.

In mei 2006 waren 24 scholen voor voortgezet onderwijs en 20 (van de 6.986) basisscholen gecertificeerd als 'sportactieve school'. Voor jongeren met topsportaspiraties zijn er LOOT-scholen waar onderwijs en topsport worden gecombineerd. Momenteel zijn er 20 LOOT-scholen, een uitbreiding met 5 LOOT-scholen wordt verwacht.

Nederland telt naar schatting 600 brede scholen in het basisonderwijs en 290 brede scholen in het voortgezet onderwijs. Bij 20% van de brede scholen maakt sport daadwerkelijk een substantieel onderdeel uit van het bredeschoolaanbod. In 30% van de gemeenten zijn sportverenigingen actief betrokken als partner bij de brede scholen. Scholen met een actief sportaanbod hebben vaker een vakleerkracht in dienst.